Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4051

[Total No. of Pages : 2

[6310]-551

First Year M.A.(J.M.C.)

JMC 501 MJ: JOURNALISM: PRINCIPLES, PROCESS & PRACTICE

(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) a) How is journalism a form of mass communication? Explain. **[15]**

OR

b) Elucidate the required qualities and skills for the journalistic work. **[15]**

Q2) a) How does journalism play its role in society and democracy? Explain your point of view. **[15]**

OR

b) Write an article in about 300 words on the Israel-Iran conflict. **[15]**

Q3) Write short notes (Any Four) **[20]**

a) In-depth Journalism
b) Readers Letters
c) Development Journalism
d) Doordarshan News Bulletin
e) Follow-up of News
f) Crime News
g) Google News
h) E-Newspaper

ⓘ ⓘ ⓘ ⓘ

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC4051

[6310]-551

First Year M.A.(J.M.C.)

JMC 501 MJ: JOURNALISM: PRINCIPLES, PROCESS & PRACTICE

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) पत्रकारिता हे जनसंज्ञापनाचे एक रूप कसे आहे? स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

ब) पत्रकारिता करण्यासाठी आवश्यक असलेले गुण आणि कौशल्ये विशद करा. **[15]**

प्र.2) अ) समाज आणि लोकशाहीत पत्रकारिता कशी भूमिका बजावते? तुमच्या दृष्टीकोनातून स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

ब) इस्त्रायल-इराण संघर्ष यावर सुमारे 300 शब्दांत एक लेख लिहा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[20]**

अ) सखोल पत्रकारिता

ब) वाचकांची पत्रे

क) विकास पत्रकारिता

ड) दूरदर्शन बातमीपत्र

इ) बातमीचा पाठपुरावा

फ) गुन्हेगारी बातमी

य) गूगल न्यूज

र) ई-वृत्तपत्र

ⓘⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4052

[Total No. of Pages : 2

[6310]-552
First Year M.A. (J.M.C.)
JMC 502 MJ : Understanding Society (1)
(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) a) How does the southwest monsoon impact our life? Explain with reference to the agricultural developments in India. **[15]**

OR

b) Analyse Indian Social System with reference to the states and languages.

Q2) a) Express your opinion on the caste based census demanded by some socio-political organisations in India. **[15]**

OR

b) Explain the 'The Hindavi Swarajya of Chhatrapati Shivaji Maharaj.'

Q3) Write Short Notes. (Any Four) **[20]**

a) Charvak

b) Industrial Revolution

c) Preamble of Indian Constitution

d) Quit India Movement

e) Classical Marathi Language

f) Maratha Reservation

g) Maharishi Kanad

h) Newton

■■■■

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC4052

[6310]-552

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC 502 MJ : Understanding Society (1)

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 2 तास]* *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* अ) नैर्ऋत्य मान्सून आपल्या जीवनावर कसा परिणाम करतो? भारतातील कृषिविषयक घडामोडींच्या संदर्भासह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

ब) राज्ये आणि भाषांच्या संदर्भासह भारतीय समाज व्यवस्थेचे विश्लेषण करा.

प्र.*2)* अ) भारतातील काही सामाजिक-राजकीय संघटनांनी केलेल्या जातनिहाय जनगणनेच्या मागणीवर तुमचे मत मांडा. **[15]**

किंवा

ब) 'छत्रपती शिवाजी महाराजांचे हिंदवी स्वराज्य'स्पष्ट करा.

प्र.*3)* थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[20]**

अ) चार्वाक

ब) औद्योगिक क्रांती

क) भारतीय राज्यघटनेचा सरनामा

ड) भारत छोडो चळवळ

इ) अभिजात मराठी भाषा

फ) मराठा आरक्षण

य) महाऋषी कणाद

र) न्यूटन

■■■■

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4053

[Total No. of Pages : 2

[6310]-553

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC 503 MJ: Basic Language Skills

(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 1 Hour] *[Max. Marks : 25*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What are the five aspects of spoken language? **[10]**

OR

b) How has media contributed in the development of language? **[10]**

Q2) a) Write about your favourite hero explaining why you like him in about 350 words. **[10]**

OR

b) Write the story of race between hare and tortoise in about 350 words. **[10]**

Q3) Write short notes. (Any one) **[5]**

a) Importance of avoiding grammatical mistakes

b) Pronunciation

c) Difference between

i) formal

ii) informal and

iii) technical writing

■■■■

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC4053

[6310]-553

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC 503 MJ: Basic Language Skills

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास] [एकूण गुण : 25

सूचना :– 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) बोलल्या जाणाऱ्या भाषेचे पाच पैलू कोणते आहेत? **[10]**

किंवा

ब) भाषेच्या विकासात माध्यामांचे योगदान काय आहे? **[10]**

प्र.2) अ) तुमच्या आवडत्या नायकाबद्दल आणि तुम्हाला तो का आवडतो ते 350 शब्दांमध्ये लिहा. **[10]**

किंवा

ब) ससा आणि कासव यांच्यातील शर्यतीची कथा सुमारे 350 शब्दांमध्ये लिहा. **[10]**

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणतीही एक) **[5]**

अ) व्याकरणाच्या चुका टाळण्याचे महत्त्व

ब) उच्चार

क) i) औपचारिक

ii) अनौपचारिक आणि

iii) तांत्रिक लेखन यातील फरक

■■■■

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4054

[Total No. of Pages : 2

[6310]-554

First Year M.A. (J.M.C.)
JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION
JMC 505 RM : Research Methodology
(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidate:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Explain concept of research? Describe characteristics, advantages and disadvantages of scientific research methods. **[15]**

OR

b) Enlist and elaborate various methods of sampling. **[15]**

Q2) a) A study of media research helps us in becoming more responsible media professionals and more aware media consumers. Examine this statement with examples. **[15]**

OR

b) What is research report writing? Explain each stage of report writing. **[15]**

Q3) Write short notes (Any four) **[20]**

a) Content Analysis
b) Intense interview
c) Bibliography
d) Hypothesis
e) Research design
f) Data collection sources
g) Reliability and validity
h) Tables and figures in research

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

PC4054

[6310]-554

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC 505 RM : Research Methodology

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास] [एकूण गुण : 50

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) संशोधनाची संकल्पना स्पष्ट करा. वैज्ञानिक संशोधन पद्धतींची वैशिष्ट्ये, फायदे आणि तोटे यांचे वर्णन करा. [15]

किंवा

ब) नमुना निवडीच्या विविध पद्धती विस्ताराने विशद करा. [15]

प्र.2) अ) माध्यम संशोधनामुळे आपण चांगले पत्रकार आणि माध्यमांचे जागृत ग्राहक बनण्यास मदत होते. हे विधान सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

ब) संशोधन अहवाल लेखन म्हणजे काय? अहवाल लेखनाची प्रत्येक पायरीचे सविस्तर वर्णन करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

अ) आशय विश्लेषण

ब) सखोल मुलाखत

क) ग्रंथसूची

ड) गृहीतक

इ) संशोधन आराखडा

फ) माहिती संकलनाचे स्रोत

य) विश्वसनीयता आणि वैधता

र) संशोधनातील सारण्या आणि आकडे

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4055

[Total No. of Pages : 2

[6310]-555

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC 506 MJ : Writing Skills for Media

(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 1 Hour] *[Max. Marks : 25*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Discuss the key differences in writing for print, audio and digital media? **[10]**

OR

b) Analyse the significance of the first and last paragraph in a print article. How do they contribute to reader engagement? **[10]**

Q2) a) Write an editorial on "The Role of Independent Media in a Democracy", in 300 words. **[10]**

OR

b) Write a non minute radio script on 'Road Safety awareness'. Ensure the script is clear, engaging and easy to follow. **[10]**

Q3) Write short notes. (any one) **[5]**

a) Writing that complements the visuals.

b) Importance of keywords in digital platform.

c) Audience.

■■■■

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC4055

[6310]-555

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC 506 MJ : Writing Skills for Media

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *1* तास] [एकूण गुण : *25*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* अ) मुद्रित, श्राव्य आणि डिजिटल माध्यमांसाठी केले जाणारे लिखाणामधील फरक सविस्तर लिहा. **[10]**

किंवा

ब) मुद्रित माध्यमातील लेखाच्या पहिल्या आणि शेवटच्या परिच्छेदाचे महत्त्व विशद करा. ते वाचकांना गुंतवुन ठेवण्यासाठी कसे योगदान देतात? **[10]**

प्र.*2)* अ) 'लोकशाहीत स्वतंत्र माध्यमांची भूमिका' या विषयावर 300 शब्दांमध्ये एक संपादकीय/ अग्रलेख लिहा. **[10]**

किंवा

ब) ''रस्ता सुरक्षा जनजागृती'' या विषयावर एक मिनिटाची रेडिओसाठी संहिता लिहा. संहिता स्पष्ट, आकर्षक आणि सोपी असावी. **[10]**

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणतीही एक) **[5]**

अ) दृश्यांना पूरक असे लेखन

ब) डिजिटल माध्यमांमध्ये कळीच्या शब्दांचे महत्त्व

क) प्रेक्षक

■■■■

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4056

[Total No. of Pages : 4

[6310]-556
First Year M.A. (J.M.C.)
JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION
JMC 507 MJ : Translation Skills for Media
(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 1 Hour] *[Max. Marks : 25*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) a) Explain the importance of translation in print media. **[10]**

OR

b) Explain the importance of translation in communicating visual comprehension. **[10]**

Q2) a) Translate below given English news into Marathi or Hindi language. **[10]**

New Delhi, 19 October :- Prime Minister Shri Narendra Modi launched the 'Karmayogi Saptah' - National Learning Week at Dr. Ambedkar International Centre in New Delhi today. Addressing the gathering, the Prime Minister said that through Mission Karmayogi our goal is to create human resources that would become the driving force of our country's development. Expressing his satisfaction at the progress made, the Prime Minister added that if we keep working with this passion, no one can stop the country from progressing. He underlined that the new learnings and experiences during the National Learning Week will provide strength and help in improving working systems which will help us achieve our goal of Viksit Bharat by 2047.

OR

b) Translate below given news into English.

(Translate any one from Marathi news or Hindi news).

i) News in Marathi Language.

नवी दिल्ली, १८ ऑक्टोबर :– लोकसभेचे अध्यक्ष ओम बिर्ला यांनी, जिनेव्हा येथे १३ ऑक्टोबर ते १७ ऑक्टोबर २०२४ या कालावधीत झालेल्या १४९ व्या आंतर–संसदीय संघ (आयपीयु) सभेमध्ये संसदीय शिष्टमंडळाचे नेतृत्व केले. ''अधिक शांततापूर्ण आणि शाश्वत भविष्यासाठी विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि नवोन्मेषाचा आधार'' या संकल्पनेवरील सभेला संबोधित करताना ओम बिर्ला यांनी बहुपक्षीयतेसाठी असलेली भारताची वचनबद्धता आणि जागतिक आव्हानांचा सामना करण्यासाठी संसदीय संवादाचे महत्त्व अधोरेखित केले. विज्ञान आणि तंत्रज्ञानापासून मिळणाऱ्या लाभांच्या न्याय वाटपाच्या गरजेवर त्यांनी भर दिला आणि सर्वसमावेशक विकास साधण्यासाठी परस्परांच्या संसदेमधील सहयोगी प्रयत्नांचा पुरस्कार केला. लवचिक भविष्य घडवण्यासाठी तंत्रज्ञानातील प्रगती आणि नवोन्मेषी दृष्टिकोन आवश्यक असल्याचे ओम बिर्ला यांनी अधोरेखित केले.

ii) News in Hindi Language.

दिल्ली में वायु प्रदूषण का स्तर तेजी से बढ़ रहा है, जिससे लोगों का सांस लेना मुश्किल हो गया है। सरकार ने प्रदूषण कम करने के लिए कई कदम उठाए हैं,जैसे निर्माण कार्यों पर अस्थायी रोक और सड़कों पर पानी का छिड़काव। दिल्ली के मुख्यमंत्री ने लोगों से अपील की है कि वे जरूरत पड़ने पर ही घर से बाहर निकलें। स्कूलों में छुट्टियों की घोषणा कर दी गई है ताकि बच्चों की सेहत पर इसका असर न पड़े। विशेषज्ञों का कहना है कि प्रदुषण के बढ़ते स्तर का प्रमुख कारण वाहनों से निकलने वाला धुआं और औद्योगिक क्षेत्र में होने वाला प्रदूषण है। इस स्थिति को देखते हुए दिल्ली में वायु गुणवत्ता सूचकांक (AQI) का स्तर 'गंभीर' श्रेणी में आ गया है।

Q3) Write short note on any one **[5]**

a) Dictionaries

b) Style sheets and style books.

c) Target language

Total No. of Questions : 3]

PC4056

[6310]-556

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC 507 MJ : Translation Skills for Media

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *1* तास] [एकूण गुण : *25*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* अ) मुद्रित माध्यमात अनुवादाचे महत्व स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) दृश्य आकलन संज्ञापनात अनुवादाचे महत्व स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.*2)* अ) खालील इंग्रजी बातमी मराठीत अनुवादित करा. **[10]**

New Delhi, 19 October :- Prime Minister Shri Narendra Modi launched the 'Karmayogi Saptah' - National Learning Week at Dr. Ambedkar International Centre in New Delhi today. Addressing the gathering, the Prime Minister said that through Mission Karmayogi our goal is to create human resources that would become the driving force of our country's development. Expressing his satisfaction at the progress made, the Prime Minister added that if we keep working with this passion, no one can stop the country from progressing. He underlined that the new learnings and experiences during the National Learning Week will provide strength and help in improving working systems which will help us achieve our goal of Viksit Bharat by 2047.

किंवा

ब) खालील मराठी बातमी इंग्रजीत अनुवादित करा. **[10]**

नवी दिल्ली, १८ ऑक्टोबर :– लोकसभेचे अध्यक्ष ओम बिर्ला यांनी, जिनेव्हा येथे १३ ऑक्टोबर ते १७ ऑक्टोबर २०२४ या कालावधीत झालेल्या १४९ व्या आंतर–संसदीय संघ (आयपीयु) सभेमध्ये संसदीय शिष्टमंडळाचे नेतृत्व केले. ''अधिक शांततापूर्ण आणि शाश्वत भविष्यासाठी विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि नवोन्मेषाचा आधार'' या संकल्पनेवरील सभेला संबोधित करताना ओम बिर्ला यांनी बहुपक्षीयतेसाठी असलेली भारताची वचनबद्धता आणि जागतिक आव्हानांचा सामना करण्यासाठी संसदीय संवादाचे महत्त्व अधोरेखित केले. विज्ञान आणि तंत्रज्ञानापासून मिळणाऱ्या लाभांच्या न्याय वाटपाच्या गरजेवर त्यांनी भर दिला आणि सर्वसमावेशक विकास साधण्यासाठी परस्परांच्या संसदेमधील सहयोगी प्रयत्नांचा पुरस्कार केला. लवचिक भविष्य घडवण्यासाठी तंत्रज्ञानातील प्रगती आणि नवोन्मेषी दृष्टिकोन आवश्यक असल्याचे ओम बिर्ला यांनी अधोरेखित केले.

प्र.3) कोणत्याही एकावर टीप लिहा. **[5]**

अ) शब्दकोश

ब) शैली पत्रके आणि शैली पुस्तके

क) लक्ष्य भाषा

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC4057

[Total No. of Pages : 2

[6310]-557
F.Y. M.A. (J.M.C.)
JOURNALISM & MASS COMMUNICATION
JMC - 508 MJ : Fundamentals of Communication
(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 1 Hour] ***[Max. Marks : 25***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) a) Define tactile communication and its significance in interpersonal communication. **[10]**

OR

b) Discuss the key skills that contribute to successful interviews and how they can impact the outcome for the interviewer and interviewee.

Q2) a) Discuss the key elements of public speaking. **[10]**

OR

b) Evaluate how mediated communication has transformed interpersonal relationships in modern society.

Q3) Write short notes on (Any one). **[5]**

a) Expressing disagreement

b) Group discussion

c) Power-point-presentation

❋ ❋ ❋

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC4057

[6310]-557
F.Y. M.A. (J.M.C.)
JOURNALISM & MASS COMMUNICATION
JMC - 508 MJ : Fundamentals of Communication
(2024 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : *1 तास]* *[एकूण गुण : 25*

सूचना :– *1)* सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* अ) स्पर्श संवादाची परिभाषा देऊन त्याचे आंतरवैयक्तिक संवादात असलेले महत्त्व विशद करा. **[10]**

किंवा

ब) यशस्वी मुलाखत होण्यासाठी कोणते कौशल्य आवश्यक आहेत? आणि ते मुलाखत घेणाऱ्यासाठी आणि मुलाखत देणाऱ्यासाठी कसे परिणाम करतात? स्पष्ट करा.

प्र.*2)* अ) उत्तम भाषण कौशल्यांसाठी कोणते घटक आवश्यक आहेत? चर्चा करा. **[10]**

किंवा

ब) मध्यस्थ संवादाने आधुनिक समाजातील आंतरवैयक्तिक संबंधांमध्ये कसा बदल घडवला आहे याचे मूल्यांकन करा.

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणतीही एक) **[5]**

अ) असहमती व्यक्त करणे

ब) गट चर्चा

क) पॉवर–पॉइंट–प्रेझेंटेशन

✻ ✻ ✻

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. : ____

PC4058

[Total No. of Pages : 2

[6310]-558

F.Y. M.A. (J.M.C)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC - 509 MJ : Fundamentals of Critical Thinking

(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 1 Hour] ***[Max. Marks : 25***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) a) Write the importance of critical thinking for media profession. **[10]**

OR

b) Explain the R.E.D model of critical thinking with suitable examples. **[10]**

Q2) Write short notes (Any 3). **[15]**

a) Prejudices

b) Assumptions

c) Cognitive Bias

d) Observations

e) Questioning Skills

f) Critical reading

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 2]

PC4058

[6310]-558
F.Y. M.A. (J.M.C)
JOURNALISM & MASS COMMUNICATION
JMC 509 MJ : Fundamentals of Critical Thinking
(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 1 तास]* *[एकूण गुण : 25*

सूचना :– *1)* सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील संख्या प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) प्रसारमाध्यमांसाठी चिकित्सक विचार प्रक्रिया कशी महत्वाची आहे ते स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) चिकित्सक विचारप्रक्रियेचे आर. ई. डी प्रारूप सोदाहरण स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही 3) **[15]**

अ) पूर्वग्रह

ब) गृहित धरणे

क) संज्ञानात्मक पूर्वाग्रह

ड) निरीक्षणे

इ) प्रश्न विचारण्याचे कौशल्य

फ) समीक्षात्मक वाचन

❋ ❋ ❋